

III. Józef Piłsudski i inne osoby szczególnie zasłużone dla odzyskania niepodległości

1. Wydawnictwa zwarte

39. ŚLIWA, Michał

Ignacy Daszyński / [Michał Śliwa]. - Warszawa : Wydawnictwo Sejmowe. Kancelaria Sejmu, cop. 2009.

[Na s. 22-23 informacje na temat działań podejmowanych przez Daszyńskiego w listopadzie 1918 r.]

40. KAWALEC, Krzysztof

Roman Dmowski 1864-1939 / Krzysztof Kawalec. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo, 2002.

41. ŻARYN, Jan

Roman Dmowski (1864-1939) / [Jan Żaryn, Władysław Bułhak]. - [Warszawa] : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, cop. 2014.

42. LEWANDOWSKI, Jan F.

Wojciech Korfanty / Jan F. Lewandowski. - Katowice ; Chorzów : Videograf II, 2009.

[Obszerna biografia; na s. 64-66 opisano okres od 11 listopada do początku grudnia 1918 r.]

43. LEWANDOWSKI, Jan F.

Wojciech Korfanty / Jan F. Lewandowski. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 2013.

[Obszerna biografia; na s. 84-87 opisano okres od 11 listopada do początku grudnia 1918 r.]

44. SKRZYPEK, Miłosz

Wojciech Korfanty / [Miłosz Skrzypek]. - Warszawa : Wydawnictwo Sejmowe. Kancelaria Sejmu, cop. 2009.

[Na s. 3-5 opisano działalność Korfantego w listopadzie 1918, a na kolejnych s. (do 12) jego walkę o polskość Górnego Śląska]

45. PRZYBYLSKI, Henryk

Paderewski : między muzyką a polityką / Henryk Przybylski. - Katowice : „Unia”, 1992.

[Na s. 170-174 opisano odzyskanie niepodległości]

46. STEMBROWICZ, Kazimierz

Ignacy Jan Paderewski / [red. Kazimierz Stembrowicz]. - Warszawa : Kancelaria Sejmu, cop. 2008.

[Na s. 8 opisano działania podejmowane przez Paderewskiego w listopadzie 1918 r.]

47. WAPIŃSKI, Roman

Ignacy Paderewski / Roman Wapiński. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, cop. 1999.

[Na s. 91-92 zaprezentowano wydarzenia z 1918 r.]

48. ZAMOYSKI, Adam

Paderewski / Adam Zamoyski ; przeł. Agnieszka Kreczmar. - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1992.

[Na s. 182-188 opisano działania podejmowane przez Paderewskiego w USA w 1918 r. i odzyskanie niepodległości przez Polskę]

49. AJNENKIEL, Andrzej

Prezydenci Polski / Andrzej Ajnenkiel, Andrzej Drzycimski, Janina Paradowska ; pod red. nauk. A. Ajnenkiela. - Warszawa : Wydaw. Sejmowe, 1991. - S. [7-22] : Józef Piłsudski : Naczelnik Państwa (1918-1922)

[Na s. 9-10 i 12-14 opisano działania Piłsudskiego związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości]

50. BIERNAT, Tadeusz

Józef Piłsudski - Lech Wałęsa : paradoks charyzmatycznego przywództwa / Tadeusz Biernat. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 1999.

[Dotyczy Piłsudskiego i jego cech przywódczych]

51. DŁUGOSZOWSKI-WIENIAWA, Bolesław

Wymarsz i inne wspomnienia / Bolesław Wieniawa Długoszowski ; zebrał, oprac. i wstępem poprzedził Roman Loth. - Warszawa : Biblioteka „Więzi”, 1992.

[Wspomnienia adiutanta Piłsudskiego; na s. 239-249 rozdział: „Marszałek Piłsudski w życiu prywatnym i obozowym” zawierający informacje o Komendancie]

52. DZIAŁALNOŚĆ Piłsudskiego do 1918 roku // W: Czego nie ma w podręcznikach historii ... ? : praca zbiorowa / [aut. 4 ostatnich rozdz. Piotr Grochulski, Adrian Kucharski, Andrzej Maria Herman]. - [Wyd. 4 popr. i uzupełn.]. - Gliwice : „Wokół Nas”, 1991. - S. 7-9.

[Dotyczy działalności Piłsudskiego z okresu sprzed odzyskania niepodległości]

53. GAŁĘZOWSKI, Marek

Marszałek Józef Piłsudski (1867-1935) / tekst Marek Gałęzowski. - [Warszawa] : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, cop. 2013.

[Na s. 6-8 opisano działalność Piłsudskiego w trakcie I wojny światowej i w momencie odzyskania przez Polskę niepodległości]

54. GARLICKI, Andrzej

Józef Piłsudski : 1867-1935 / Andrzej Garlicki. - [Wyd. 3 popr. i uzupełn.]. - Warszawa : „Czytelnik”, 1990.

[Bardzo obszerna biografia (niemal 800 s.); na s. 201-204 dość szczegółowo opisano odzyskanie niepodległości]

55. GARLICKI, Andrzej

Józef Piłsudski : 1867-1935 / Andrzej Garlicki. - Wyd. 1 (IV). - Kraków : Wydawnictwo Znak, 2008.

[Bardzo obszerna biografia (niemal 1100 s.); na s. 305-310 dość szczegółowo opisano odzyskanie niepodległości]

56. KRASUCKI, Stanisław

Dzieło jednego życia : Józef Piłsudski 1867-1935 / Stanisław Krasucki. - Bydgoszcz : Związek Oficerów Rezerwy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, cop. 2008.

[Na s. 58-60 opisano sytuację panującą w Polsce po odzyskaniu niepodległości]

57. MACKIEWICZ, Stanisław

Klucz do Piłsudskiego / Stanisław Cat-Mackiewicz. - Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, cop. 2013.

[Publicystyczne ujęcie sylwetki i działalności Piłsudskiego]

58. NAŁĘCZ, Daria

Józef Piłsudski, Naczelnik Państwa : 22 XI 1918 – 14 XII 1922 / Daria i Tomasz Nałęcz // W: Prezydenci i premierzy Drugiej Rzeczypospolitej / pod red. Andrzeja Chojnowskiego i Piotra Wróbla. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. - S. [19]-33.

[Na s. 20-22 opisano odzyskanie niepodległości]

59. PIŁSUDSKA, Aleksandra

Wspomnienia / Aleksandra Piłsudska ; [oprac. Arkadiusz Adameczyk ; red. Tomasz Boczyński]. - Warszawa : „LTW”, [2004].

[Na s. 209-213 opisano odzyskanie niepodległości i wydarzenia, które nastąpiły bezpośrednio po nim]

60. PIŁSUDSKI, Józef

Pisma zbiorowe : wydanie prac dotychczas drukiem ogłoszonych. T. 1-10 / Józef Piłsudski ; [poszczególne tomy zredagowali, wstępem i przypisami zaopatrzyli: Leon Wasilewski, Waław Lipiński, Kazimierz Świtalski, Józef Moszczeński, Henryk Wereszycki]. - Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1989-1991.

[Przedruk dzieła wydanego w latach 1937-1938 przez Instytut Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski; pisma z okresu odzyskania niepodległości zawiera tom piąty]

61. PIŁSUDSKI, Józef

Pisma zbiorowe : uzupełnienia. T. 1, 1886-1897 / Józef Piłsudski ; red. Andrzej Garlicki, Ryszard Świętek ; [dokumenty zestawili i oprac. R. Świętek]. - Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1992.

[Tom stanowiący uzupełnienie „Pism zbiorowych” (zob. poz. 60), opracowany w latach powojennych]

62. PIŁSUDSKI, Józef

Wybór pism / Józef Piłsudski ; wstęp Włodzimierz Suleja, Krzysztof Polechoński ; wybór i oprac. Włodzimierz Suleja. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1999.

[Na s. 183-184 znajduje się „Pierwszy rozkaz do Wojska Polskiego” z 12 listopada 1918 r.]

63. POBÓG-MALINOWSKI, Władysław

Józef Piłsudski : życie, idee i czyny 1867-1935 / Julian Woyszwillo [pseud.] - Warszawa : „Wiedza Powszechna”, 1990.

[Przedruk publikacji wydanej w Warszawie w 1937 r; na s. 118-124 informacje na temat odzyskania niepodległości i sytuacji panującej w tym czasie w Polsce]

64. PRUSZYŃSKI, Mieczysław

Tajemnica Piłsudskiego / Mieczysław Pruszyński. - [Wyd. 2]. - Warszawa : BGW, 1997.

[Na s. 105-113 w rozdziale: „Jak Piłsudski nie dopuścił do powstania przeciw Niemcom” informacje o okolicznościach wycofania wojsk niemieckich z terenu odrodzonej Polski; na s. 114-123 rozdział: „Jak Piłsudski nie dopuścił do komunistycznej rewolucji w Polsce” prezentujący polityczne działania podejmowane przez Piłsudskiego w trakcie i zaraz po odzyskaniu niepodległości]

65. SULEJA, Włodzimierz

Józef Piłsudski / Włodzimierz Suleja. - Wrocław [etc.] : Zakład Narodowy imienia Ossolińskich : przy współpr. z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń, 1995.

[Na s. 174-181 opisano odzyskanie niepodległości]

66. SULEJA, Włodzimierz

Józef Piłsudski / Włodzimierz Suleja. - Wyd. 2, dodr. - Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo, 2005.

[Na s. 196-205 opisano odzyskanie niepodległości]

67. SULEJA, Włodzimierz

Marszałek Piłsudski / Włodzimierz Suleja. - Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2001.

[Publikacja bogato ilustrowana, przeznaczona raczej dla młodego czytelnika; na s. 24 bardzo syntetyczny opis odzyskania niepodległości]

68. URBANKOWSKI, Bohdan

Józef Piłsudski : marzyciel i strateg. T. 1-2 / Bohdan Urbankowski. - Warszawa : „Alfa-Wero”, 1997.

[Dwutomowa, bardzo obszerna biografia (łącznie ponad 1200 s.); w tomie pierwszym na s. 270-281 dość szczegółowo opisano odzyskanie niepodległości]

69. WIDLAK, Wojciech

Komendant wolnej Polski : o Józefie Piłsudskim / Wojciech Widlak ; zilustrowała Joanna Rusinek. - Warszawa : Egmont Polska, 2018.

[Niezbyt obszerna, bogato ilustrowana publikacja przeznaczona dla dzieci w wieku 6-8 lat]

70. WÓJCIK-ŁAGAN, Hanna

Kult Józefa Piłsudskiego w szkolnej edukacji historycznej 1932-1939 / Hanna Wójcik-Łagan // W: W kręgu dorobku edukacyjnego II Rzeczypospolitej / pod redakcją naukową Krzysztofa Jakubiaka, Tomasza Maliszewskiego. - Wydanie 2. - Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2017. - S. 57-75.

71. BEREZA, Tomasz

Wincenty Witos (1874-1945) / [Tomasz Bereza, Marcin Bukała]. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, cop. 2015.

[Na s. 4-7 opisano działalność polityczną Witosy z okresu I wojny światowej]

72. DESZCZYŃSKI, Marek Piotr

Wincenty Witos / [Marek Piotr Deszczyński]. - Warszawa : Wydawnictwo Sejmowe. Kancelaria Sejmu, cop. 2009.

[Na s. 5-7 opisano odzyskanie niepodległości]

73. WITOS, Wincenty

Witos o demokracji : wybór przemówień, pism i rozmów Wincentego Witosy / oprac. i przedmowa wstępem, esejem o Witosie oraz wprowadzeniami i komentarzami Jan Borkowski ; przy współpr. Wiktora Kulerskiego jr. - Warszawa : Fundacja „Edukacja dla Demokracji”, 1995.

[Na s. 17-32 biografia Witosy; dalsza część publikacji jest zbiorem różnych form jego wypowiedzi i dorobku piśmienniczego]

2. Artykuły z czasopism

74. SALAŃSKI, Witold

Wybitni niepokorni / Witold Salański // *Głos Nauczycielski*. - 2018, nr 4, s. 13

[Dotyczy działalności politycznej Ignacego Daszyńskiego i Stanisława Wojciechowskiego]

75. GMURCZYK-WROŃSKA, Małgorzata

Czy rok 1916 był istotny dla spraw polskich w polityce Francji? / Małgorzata Gmurczyk-Wrońska // *Dzieje Najnowsze*. - 2016, nr 3, s. 37-50

[Dotyczy działań podejmowanych przez Romana Dmowskiego, który liczył na odzyskanie niepodległości w oparciu o pomoc Francji]

76. GMURCZYK-WROŃSKA, Małgorzata

Skazani na Francję : polskie działania dyplomatyczne w państwach ententy w 1917 roku / Małgorzata Gmurczyk-Wrońska // *Dzieje Najnowsze*. - 2017, nr 4, s. 29-49

[Dotyczy działań Dmowskiego, zmierzających do przekonania francuskich polityków i środowisk opiniotwórczych o potrzebie wsparcia dążeń do odbudowy niepodległego państwa polskiego]

77. BROŻEK, Joanna

Dyktator niedoceniony : kim był przywódca polskich Ślązaków / Joanna Brożek // *Tygodnik Powszechny*. - 2009, nr 18, dod. *Śląsk Powstańczy*, s. III

[Zawiera informacje dotyczące m.in. dokonań Wojciecha Korfańskiego i jego cech charakteru]

78. LEWANDOWSKI, Jan F.

Korfanty w latach przełomu / Jan F. Lewandowski // *Tygodnik Powszechny*. - 2011, nr 20, dod. *Krwia i Blizna*, s. III-IV

[Dotyczy głównie działalności Korfantego w okresie od odzyskania niepodległości do końca III powstania śląskiego]

79. LEWANDOWSKI, Jan F.

Temperował namiętności, łagodził konflikty : Konstanty Wolny : portret polityka / Jan F. Lewandowski // *Tygodnik Powszechny*. - 2012, nr 22, dod. *Zawsze Prosto : Konstanty Wolny*, s. II-III

[Dotyczy Korfantego i jego przyjaciela i współpracownika – Konstantego Wolnego]

80. MICHTA, Norbert

Większość lat wśród obcych / Norbert Michta // *Oświata i Wychowanie*. - 2005, nr 8, s. 18-22

[Biografia Ignacego Jana Paderewskiego, ze szczególnym uwzględnieniem jego działalności politycznej]

81. SIEKIERSKI, Maciej

Ernest Schelling i Zygmunt Iwanowski : zapomniani współpracownicy Ignacego Paderewskiego / Maciej Siekierski // *Mówią Wieki*. - 2015, nr 11, s. 28-32

[Dotyczy Paderewskiego i osób, które wraz z nim podejmowały działania na rzecz odzyskania niepodległości przez Polskę]

82. GAUL, Jerzy

Polityczne aspekty uwolnienia Józefa Piłsudskiego z Magdeburga w listopadzie 1918 r. / Jerzy Gaul // *Dzieje Najnowsze*. - 2006, nr 3, s. 3-16

83. KOWALCZYKÓWNA, Jolanta

Józefowi Piłsudskiemu w hołdzie na 125-lecie urodzin : (5 XII 1867 – 12 V 1935) / Jolanta Kowalczykówna // *Biblioteka w Szkole*. - 1992, nr 10, s. 10-11

[Zbiór 10 wierszy różnych autorów]

84. MACIEJEWSKI, Zbigniew

Portret Marszałka / oprac. Zbigniew Maciejewski // *Plastyka i Wychowanie*. - 1999, nr 1, s. 13-20

[Zawiera m.in. reprodukcje 18 rysunków satyrycznych przedstawiających Piłsudskiego]

85. MATUSZAK, Zygmunt

Marszałek Piłsudski jako wódz / Zygmunt Matuszak // *Mówią Wieki*. - 2008, nr 08, s. 46-50

[Dotyczy Piłsudskiego jako dowódcy wojskowego, zarówno w trakcie I wojny światowej, jak i w okresie II Rzeczypospolitej]

86. MILEWSKI, Jan Jerzy

Naczelnik / Jan Jerzy Milewski // *Mówią Wieki*. - 2017, nr 12, s. 12-15

[Dotyczy działań Piłsudskiego z okresu odzyskania niepodległości przez Polskę i pierwszych lat istnienia II RP]

87. NAŁĘCZ, Tomasz

Niepodległość bez Marszałka? / Tomasz Nałęcz // *Tygodnik Powszechny*. - 2008, nr 45, dod. *Polska Listopadowa*, s. IV-V

[Dotyczy znaczenia działań Piłsudskiego dla odzyskania niepodległości przez Polskę]

88. ODZIEMKOWSKI, Janusz

Gdyby Legiony nie powstały... / Janusz Odziemkowski // *Dzieje Najnowsze*. - 2017, nr 2, s. 5-14

[Dotyczy zasług Piłsudskiego dla odzyskania niepodległości, a także jego zmysłu taktycznego]

89. OKULEWICZ, Piotr

Józef Piłsudski - między popularnością a kultem / Piotr Okulewicz // *Wiadomości Historyczne*. - 2006, nr 5, s. 18-28

[Dotyczy osobowości Piłsudskiego i jego wizerunku, kształtowanego umiejętnie przez jego samego, a także byłych legionistów i (w późniejszym czasie) propagandę państwową]

90. SZLANTA, Piotr

Strzelcy Piłsudskiego / Piotr Szlanta // *Mówią Wieki*. - 2017, nr 12, s. 7-11

[Dotyczy funkcjonowania stworzonych przez Piłsudskiego polskich organizacji paramilitarnych w zaborze austriackim]

91. WIERZBA, Katarzyna

Człowiek: ze stali, bez skazy i lęku / Katarzyna Wierzba // *Wychowawca*. - 2000, nr 11, s. 18-21

[Dotyczy Piłsudskiego; na s. 20 opisano odzyskanie niepodległości]

92. GMITRUK, Janusz

Wincenty Witos : chłop, polityk, patriota / Janusz Gmitruk. - *Mówią Wieki*. - 2015, nr 7, s. 37-41

[Opis życia i działalności Witosy, a także informacje o formach jego pośmiertnego upamiętnienia]